

Оригінальна публікація: [Блог Максима Васіна](#)

Крім труднощів з громадянством та зв'язками з материковою Україною, чимало проблем у кримчан також може виникнути у такому делікатному питанні як віра.

За офіційною статистикою на початок 2014 року [на території Криму діє 2083 релігійні організації](#), з яких 674 користуються правом релігійної діяльності без реєстрації юридичної особи. Ще 137 зареєстровані релігійні організації знаходяться в місті Севастополь.

Однак **право на свободу віросповідання в Криму перебуває під серйозною загрозою.**

Це пов'язано не тільки з беззаконням самопроголошеної влади, яка відзначилася викраденням священника-капелана о. Миколи Квича в Севастополі з подальшим обшуком його особистого житла і 8 годинним допитом, описом майна одного з храмів УПЦ Київського Патріархату, а також погрозами на адресу інших українських священників та членів їх сімей.

Відомо, що троє греко-католицьких і двоє православних священників УПЦ КП вже покинули Крим. Все духовенство УГКЦ та Київського Патріархату було змушене вивезти з півострова свої сім'ї. Через різного роду погрози і труднощі півострів вже покинули деякі пастори євангельських церков і римсько-католицькі служителі. Відразу після російської окупації в Криму також посилювалися прояви антисемітизму, що виразилося в написах вандалів на синагозі в Сімферополі з погрозами на адресу євреїв.

Крім цього **проблемою для кримчан стане російське законодавство.**

Отже, порівняємо основні позиції законів про свободу совісті та релігійні об'єднання

України та Росії.

Права громадян у сфері свободи віросповідання

Україна

Росія

Всі релігії, віросповідання та релігійні організації в Росії мають рівні права. Повідомлення держорганів про створення релігійної громади ведеться обов'язково.

Плата за реєстрацію релігійної організації та заборона на діяльність релігійної організації можуть бути встановлені лише за умови, якщо це передбачено законом.

Плата за реєстрацію релігійної організації та заборона на діяльність релігійної організації можуть бути встановлені лише за умови, якщо це передбачено законом.

Українське законодавство не використовує поняття екстремізм. Замість цього відповідальність

Підставами для ліквідації релігійної організації та заборони на діяльність релігійної організації а

Ці приклади та багато інших демонструють бажання російської влади більш суворо контролювати релігійну сферу. Особливо це проявляється у Федеральному Законі «Про протидію екстремістської діяльності» та суміжних з ним, згідно яких під заборону можуть потрапити як сама релігійна громада, так і її література, або веб-сайт.

Вимога про 15-річний стаж для релігійної організації тим більше є дискримінаційною для нинішніх кримських громад. Адже ті з них, які зареєструвалися після 1998 року, вже не зможуть бути незалежними громадами. З позиції російського закону, вони повинні будуть або припинити існування, або увійти до складу одного з діючих російських релігійних об'єднань.

До слова, нещодавно з'явилася інформація про те, що Російський союз євангельських християн-баптистів отримав вказівку приєднати до себе всі громади християн-баптистів Криму. Ймовірно, подібні розпорядження отримали й інші конфесії.

Особливо яскраво характеризує ситуацію в Криму запрошення кримських татар використовувати їх мечеті для молитов і богослужінь християнами, якщо вони відчують небезпеку в своїх храмах або їх раптом у них відберуть на хвилі чергової "націоналізації". До того ж, про таку пропозицію заявив не Меджліс, а прес-секретар Київського Патріархату, як про можливий варіант забезпечення прав віруючих українців у Криму.

До всього іншого, в минулому році Путін підписав досить суперечливі правки до Кримінального кодексу РФ і в Кодекс РФ про адміністративні правопорушення, спрямовані на протидію образи релігійних переконань і почуттів громадян. Враховуючи преамбулу російського Закону про свободу совісті не важко здогадатися, чиї почуття будуть захищатися в першу чергу.

Але все ж таки хочеться вірити, що на тлі [міграційних, фінансових та інших труднощів](#), пов'язаних з російською окупацією, в Криму все ж таки збережеться свобода віросповідання і міжконфесійний мир. На мій погляд, цьому може сприяти посилений міжнародний моніторинг з боку ООН, ОБСЄ і Ради Європи за дотриманням фундаментальних прав людини на півострові.

[Максим Васін](#), виконавчий директор ИПС, юрист

Підписуйтеся на сторінку ИПС в [Facebook](#) і [Twitter](#) – експертний погляд на законодавство і релігійне життя в Україні та світі.

Інститут релігійної свободи, Київ

www.irs.in.ua